

SPRÅKLIG VÄGLEDNING NJ 3

Detta är en vägledning till vilka språkliga förkunskaper som behövs inför språkkurs NJ 4. Den beskriver de kunskaper och färdigheter som en kursdeltagare förväntas ha lärt sig efter språkkurs NJ 3 vid Sámiij áhpadusguovdásj. De efterfrågade kunskaperna och färdigheterna synliggörs genom en rad frågor under varje presenterat tema.

Vägledning över förvärvade kunskaper och färdigheter

Som kursdeltagare i NJ 3 kan du använda vägledningen;

- *innan* kursen, för att se vad du förväntas lära dig,
- *under* kursen, som hjälp till att tillgodogöra sig studiematerial inför ett nytt tema,
- *efter* kursen, som självvärdering för att se om du uppnått förväntade studieresultat.

Vägledningen kan också komplettera det intyg du erhållit från Sámiij Áhpadusguovdásj vid fullföljd kurs. Observera att vägledningen inte ger en komplett beskrivning av innehållet och att språket är större än vad som återges i undervisningen.

Vägledning över förkunskaper inför språkkurs NJ 4

Som blivande kursdeltagare i NJ 4 kan du använda vägledningen;

- *innan* kursen för att kontrollera att du har de förkunskaper som krävs för att du ska hänga med i undervisningen. Se även över vägledningar från tidigare NJ-kurser.

Kom ihåg att ha utgångspunkt att du ska kunna kommunicera på samiska kring det angivna ämnet genom att kunna berätta, ställa frågor och uppmana någon att göra något.

Biebmo, bárrám, málestibme / Beapmoeh, byöpmedidh, jurjiehtidh / Mat, äta, matlagning

Kan du kommunicera kring:

- **mat och matlagning**
(ex. laga mat, koka vatten, steka, värma, skölja, skala, skära, röra, vispa, blanda, tillsätta, hälla, förvara, handla)

Kan du skillnaden mellan att säga:

- ***Ta tomaten* och *Ta tomaterna*?**
- ***Ta en banan* och *Ta fyra bananer*?**

Traditionell kunskap

Kan du några ord som hör till samisk mattradition?

Språkets uppbyggnad

Frågeord

Kan du svara på de frågor någon ställer?

- Vem?
- Vad?
- Vilken slags?
- Hur?
- Hur många?

Kan du använda dig av följande frågeord i olika kasus:

- **Vem?**

Exempelvis:

- **Vem** gör något?
- **Vems** är det här?
- **Vem** ser du?
- **Till vem** säger du?
- **Av vem** har du fått?
- **Vem har** en telefon?
- **Med vem** talar du?

- **Vad?**

Exempelvis:

- **Vad** är det här?
- Under **vad** ligger den?
- **Vad** hör du?
- **Till vad** behöver du den?
- **Av vad** har du gjort den?
- **Vad har** fyra ben och en svans?
- **Med vad** äter du?

Adjektiv

Kan du adjektiv som används i vardagen?

(ex. bra, dålig, svår, enkel, tung, lätt, stor, liten, hög, låg, bred, smal, tjock, tunn, rund, platt, vass, slö, lat, flitig, trasig, hel, ny, gammal, ung, gammal, fin, ful, ren, smutsig)

Kan du beskriva hur någon/något:

- ser ut
- känns
- är/upplevs

Kan du skillnaden mellan att säga:

En tung väska och *Väskan är tung*?

Kan du komparera adjektiv som till exempel bra, bättre, bäst?

Kan du verb som ersätter användningen av adjektiv?

Verb

Kan du verb som används i vardagen?

(ex. ge, ta, sätta, ställa, lägga, göra, arbeta, försöka, hjälpa, mena, veta, förstå, ana, fara, åka, gå, hämta, komma, följa, vänta, lämna, klara, börja, sluta, låna, söka, hitta, träffa, välja, skriva, läsa, filma, fotografera, minnas, glömma, visa)

Kan du verb som uttrycker:

- kropps rörelser som t.ex. att sitta, ligga, stå, gå, springa, hoppa?
- handrörelser som t.ex. att skriva, klappa, vinka?
- rörelser med ögonen, näsan och munnen som t.ex. att titta, gråta, höra, lukta?
- intellektuell aktivitet som t.ex. att tänka, förstå, ana?
- fysisk aktivitet som t.ex. att cykla, simma, skida?
- elementära aktiviteter som t.ex. att födas, leva, dö?

Kasusböjning

Kan du böja *substantiv* och *pronomen* i:

- komitativ singular?
  - Hur berättar du med vad/vem du utför något som t.ex. ***Jag skriver med handen. Jag följer med dig.***
  - Hur ställer du frågan ***Med vad ? Med vem?***